

H2A - Immunitet og vaccination af polte

Immunitetsstyring gennemføres bedst ved korrekt håndtering af dyrene og vaccination. Vaccinationsplaner skal tilpasses den enkelte besætning i samarbejde med besætningsdyrlægen.

1. Indkøbte avlsdyr

- Indkøb dyr med samme sundhedsstatus som besætningens
- Køb fra samme leverandør hver gang
- Husk at også orner skal vaccineres

2. Vaccinationsplan for polte

- Udarbejd en vaccinationsplan sammen med dyrlægen
- Vær opmærksom på om poltene vaccineres hos leverandøren
- Anfør de ansvarlige ansatte på vaccinationsplanen
- Relevante ansatte skal kende og let kunne finde vaccinationsplanen
- Udarbejd vaccinationsregnskab, som kontrol på der bruges de forventede mængder af vaccine
- Vacciner som minimum med de grundvacciner, der gives til søerne i besætningen

3. Håndtering af vacciner

- Opbevar vacciner ved 2-8 °C
- Nogle vacciner tages ud af køleskab i god tid inden brug, så de er tempererede ved brug
- Brug kun automatsprøjter ved vaccinering
- Rengør automatsprøjter lige efter brug
- Levende PRRS vacciner er ikke godkendt til avlsdyr i Danmark, men anvendes på eget ansvar

Vacciner opbevaret ved lavere temperaturer end anbefalet mister virkningen og skal derfor kasseres.

Automatsprøjte

For at vaccinere grise skal personalet have gennemført et medicin håndteringskursus.

Dispensation er kun muligt, hvis personen kan dokumentere mindst 6 måneders erfaring med vaccination af dyr, inden 01.02.2007.

Vacciner skal opbevares i et rent køleskab

Kommentarer til H2A - Immunitet og vaccination af polte

1. Ved indkøb af dyr med lavere sundhedsstatus kan det fremkalde meget voldsomme sygdomsudbrud i købers besætning. Indkøb af dyr med højere status kan også give problemer, hvis de indkøbte grise smittes af grisene i købers besætning og bliver syge. Indkøbte avlsdyr styres via en vaccinationsstrategi samt korrekt brug af karantænestalden.

Ved skift af leverandør kan ikke-deklarerede sygdomme fra den nye leverandør føres ind i købers besætning og forårsage sygdom. Dette kan dog forebygges ved brug af karantænestald.
2. I besætningens vaccinationsplan er det beskrevet, hvordan polte skal vaccineres før og efter løbning. Planen udarbejdes sammen med dyrlægen. Alt efter, hvor gamle poltene er ved levering kan det være relevant, at de allerede er vaccineret ved levering. Dette aftales med leverandør og påføres følgesedlen.

Der skal være en strategi for, hvordan poltene immuniseres i karantænen.

Det skal fremgå af vaccinationsplanen, hvem af de ansatte der foretager den givne vaccination. Alle ansatte skal have kendskab til vaccinationsplanen, så der ikke sker fejl eller mangel på vaccinationer ved sygdom/ferie.

Hvis der udarbejdes et vaccinations-regnskab, ligesom der udarbejdes medicinregnskab, kan man kontrollere at man bruger den forventede mængde vacciner og dermed fange eventuelle fejl/mangler i vaccineprogrammet.

Sovacciner er vacciner mod tarmbrand, rødsyge, PPV, PRRS, PCV2 og Glässer.

Relevante vacciner til polten, ud over grundvaccinerne, kan være mod almindelig- og ondartet lungesyge og Lawsonia.
3. Betingelserne for korrekt opbevaring fremgår af emballagen. Typisk skal vacciner opbevares ved 2-8 °C i et rent køleskab. Temperaturen kontrolleres med minimum/maksimum termometer. Omgivelserne skal være rene. Ved for høj eller lav temperatur og/eller dårlig hygiejne ødelægges vaccinerne og mister deres virkning. Efter åbning har vaccinerne begrænset holdbarhed. Den optimale opbevaringstemperatur samt holdbarhed efter åbning fremgår af flasken.

Vær også opmærksom omkring modtagelse af vacciner. Forsendelsestiden må ikke være for lang, og ved modtagelse skal vaccinerne straks på køl.

Vær opmærksom på, at nogle vacciner skal være tempererede ved injektion. (Spørg dyrlægen til råds om dette).

Automatsprøjten sikrer en præcis dosering, og at vaccinen ikke forurenes. Sprøjterne rengøres efter hvert brug med meget varmt vand fra hanen.

Levende PRRS vacciner er ikke godkendt til avlsdyr i Danmark, men det er de i resten af EU. Derfor er brugen af dem også udbredt i Danmark, men man skal huske på, at det er en off label brug på eget ansvar. Vaccinerer man poltene med levende PRRS vacciner, bør de efterfølgende være i karantæne 8-12 uger.

Alternativ til vaccination er sammenblanding med dyr fra besætningen, der udskiller PRRS-virus. Der er dog ingen garanti for, at de dyr man sætter sammen med poltene udskiller PRRS-virus. Det nøjagtige smittetidspunkt er heller ikke kendt og derfor ved man ikke, hvor længe poltene skal være i karantæne efterfølgende.

Strategi for PRRS immunisering udarbejdes sammen med dyrlægen.